

עובר כל גבול

ששון סומך

סרגון בולוס

נפל האיש

בְּאִמְצַע הַכֶּכֶר
נָפַל הָאִישׁ עַל בְּרַכְיוֹ.

– הָאֵם הִיָּה כֹּה עֵיף
שֶׁלֹּא יָכַל לַעֲמֹד?

– הָאֵם הִגִּיעַ לְסֶכֶר הַהוּא
שֶׁם מִתְרַסֵּק גַּל הַחַיִּים הַגּוֹסְסִים?

– הָאֵם חִסַּל אוֹתוֹ הָעֶצֶב בַּמַּכַּת פְּטִישׁ?
הִהִיתָה זֹאת סוֹפֵת מַכְאוּבִים?

– אוֹלֵי הָיָה זֶה אֶסוֹן שְׁאִישׁ לֹא יָכַל לְשֹׂאתוֹ.

– אוֹלֵי הָיָה זֶה מְלֶאֶךְ הַחֲמֵלָה
שֶׁבָּא וּבִכְדוֹ גִּרְזוֹן שֶׁל נוֹצוֹת כְּאִשֶׁר אָנָּה לוֹ לְבוֹא.

אוֹלֵי הָיָה זֶה הָאֵל אוֹ הַשֵּׁטָן.

בְּאִמְצַע הַכֶּכֶר
הָאִישׁ נָפַל פְּתֹאֵם כְּמוֹ סוֹס
שֶׁאֵת בְּרַכְיוֹ קָצַר חֲרַמְשׁ.

נביא

אֲנִי מִכְנֵס אֶת עֲצָמֵי
חֹשֶׁף אֶת פְּנֵי לְבָרְקִים
בְּעוֹדֵי הוֹזָה בְּקוֹל וּמִמְתִּין שֶׁהַגֹּל
יִנְיַחֲנִי
בְּחוֹף לֹא-נֹדֵעַ, כְּבוֹל.

ספר

אֲנִי פּוֹתַח אֶת סֵפֶר הַזְּמַן
בְּאֶצְבְּעוֹת רוֹעְדוֹת, וְקוֹרֵא:
הִנֵּה חִיָּה קְשׁוּרִים בְּשַׁעֲרָם
אֵל יִתֵּד הַיָּמִים, כְּאִשָּׁה
הַרוֹצָה לְגִלּוֹת לָךְ
בְּסוּדָה הָרֵאשׁוֹן
וְהֶאֱחָרוֹן.

מערבית: ששון סומך

מתוך נושא הפנס כליל הזאבים, אנתולוגיה של שירה עיראקית מודרנית - מבחר משיריו של המשורר סרגון בולוס (1944-2007), בתרגומו ובעריכתו של פרופ' ששון סומך.

בולוס, מגדולי המודרניסטים בשירה הערבית של ימינו, נולד בצפון עיראק בקהילה דוברת ארמית חדשה, אבל כתב שירה בלשון הערבית. את רוב שנותיו הבוגרות חי בסן פרנסיסקו שבארצות הברית, והושפע מאוד מדור משוררי הביט (את אלן גינזבורג הכיר אישית ותרגם את שיריו לערבית). רבים משיריו בתרגומו של ששון סומך פורסמו בחוברות קודמות של 'עתון 77'.

*
בְּנֵרוֹת הַחָג שֶׁל הַיּוֹם
לֹא מִצְאֵתִי אֶת הָאוֹר הַזֶּה
הַמְּגֹרֵשׁ בְּהִנָּף יָד אֶת הָאֵפֶל
תְּמוֹנַת עֵינַיָּךְ הָעֲצֻלוֹת
הַמְטֻלוֹת עַל מַעֲרָמֵי
שֶׁלְחָה אוֹתִי
אֵל פִּי
תְהוֹם.

*
יּוֹם מִיָּמֵי הַשָּׁמַיִם
עַל הָאֲרֶץ
קִרְנֵי שֶׁמֶשׁ חוֹדְרוֹת
בְּעַד
חֲרִיצֵי חֲלוֹן
עֵינַיִם שְׁחֹרוֹת בּוֹהוֹת
בְּאֵפֶל הַמְּפָרֵעַ
יָד כְּבֹדָה מְשֻׁטֶט לְשִׁמְיֶכָה בּוֹלְעֵנִית
הַמְּכַסֶּה כָּל
אֲשֻׁלְיָה
וּבּוֹלְעֵת קוֹל דְּמָמָה

מַחְלָלִי גּוֹפִי
אֲבָנָה
תָּא אַחַר תָּא
חֲלָקִיק אַחַר חֲלָקִיק
לֹא עוֹד אֲכָה בְּסֻלַּע
אֲפַנָּה לוֹ מְקוֹם
בֵּין הַחֲלָלִים
שֶׁלֹּא יַחְלַל אֶת דָּמָם
שֶׁלֹּא יִדְבֵּק
בְּאִשֶׁר לֹא לוֹ.
מַחְלָלִי גּוֹפִי
אֲבָנָה
בְּעַת רְצוֹן
כְּשִׁיכַל הֵלֵא מְכַל
בְּשַׁעֲרֵי גְנִי
וְהָאוֹר יִתְגַּנֵּב לְרִיק
הָאֵפֶל
הַמְּמַתִּין בְּדְמָמָה דְקָה
לְמוֹת קָטָן
וּלְבִכֵּי הַחַיִּים.

יפעת אמוץ-הלוי - סטודנטית לריפוי בעיסוק באוניברסיטת העברית בירושלים. שירה נרפסו בכתבי עת שונים.